

"...Qarabağı azad görmək Heydər Əliyevin və bütün dünya azərbaycanlılarının əsas arzusu idi. Biz bu arzunu, Azərbaycan xalqının arzusunu yerinə yetirdik. 2020-ci il 8 noyabr tarixdə əbədi qalacaq. O gün mənə, bax bu meydandan Şuşanın azadlığı ilə bağlı hərbi raport verildəndən sonra, bu binanın üstünə bayrağımız qaldırıldıqdan sonra, atamın məzarını ziyarət etdim və ürəyimdə dedim ki, "Tapşırıq yerinə yetirildi. Məruzə edir Ali Baş Komandan İlham Əliyev!".

May ayının 10-da Azərbaycan Prezidentinin Şuşadan xalqa müraciətində ifadə etdiyi bu fikir əslində, həm də Azərbaycan xalqının öz ümummilli liderinə hesabatı idi. Axı, bu qələbəni Prezident - xalq birliyi təmin etmişdi. Ulu öndərin bütün fəaliyyəti dövründə həmişə arxalandığı, güvəndiyi, xoşbəxt gələcəyi üçün çalışdığı qədirbilən xalqının onun ideyalarına sadıqlığının nümunəsi idi, o tarixi məruzə...

2021-ci il yanvarın 15-də İlham Əliyevin ilk dəfə azad Şuşaya səfəri zamanı söylədiyi fikirlər, xoş xatirələrin işığında bir daha canlandığı maraqlı məqamlar o dövrün insanların kövrək hissələr yaradırdı. Dövlət başçısı 39 il əvvəl ulu öndər Heydər Əliyevin digər dövlət xadimləri ilə birgə şair Molla Pənah Vaqifin məqbərasinin açılış mərasimində iştirakını xatırladı, tarixin belə təkrarlanmasından bəlkə də qürur hissi keçirirdi...

39 il sonra Vaqifin məqbərasinin qarşısında çıxış edən Prezident İlham Əliyev o günləri belə xatırlamışdı: "...Bu tarixi gün mənim yadımdadır. Çünki o vaxt atamla bərabər, bax, bu yerde

Ulu Öndərə və Şuşaya ali ehtiramın ifadəsi

Tarixin yaxşı mənada təkrarlanması necə də xoşdur

mən də durmuşdum. Bu, tarixi videokadrlarda var. Çox şaxtılı, qarlı bir hava idi. Möhkəm qar yağırdı. Amma buna baxmayaraq, bu tədbirə yığılmış insanlar, Azərbaycan ziyalıları heç o soyuğu hiss etmirdilər. Çünki Qarabağ xanının vəziri olan Molla Pənah Vaqifin möhtəşəm məqbəresi açılırdı. Bu təşəbbüsü ulu öndər Heydər Əliyev irəli sürmüşdü, onun rəhbərliyi ilə inşaat işləri aparılmışdı və gözəl, əzəmətli məqbərə ucaldılmışdı".

1982-ci ilin avqustunda Şuşaya gələn Heydər Əliyevin iştirakı ilə şair Xurşidbanu Natəvanın abidəsinin də açılışı olmuşdu. Bütün bu tarixi faktlardan da aydın görünür ki, Şuşa ulu öndər Heydər Əliyev üçün yalnız Azərbaycanın hansısa şəhəri yox, ümumilikdə azərbaycançılığın, milli ruhun, tarixi, mənəvi dəyərlərin birləşdiyi müqəddəs məkən idi.

1982-ci il yanvarın 14-də ulu öndər Heydər Əliyev Molla Pənah Vaqifin məqbəresi ilə yanaşı, Poeziya Evinin də açılışını etmiş, Şuşanın tarix muzeyindəki eksponatlarla tanış olmuşdu. Muzeydə toplanmış nadir nümunələr keçmişin maddi mədəniyyətini, şəhər quruculuğunda fəal iştirak edən zəhmət

keşlərin, Şuşada yetişmiş, Azərbaycanın mədəniyyət salnaməsinə şanlı səhifələr yazmış ədəbiyyat və incəsənət ustalarının heyatını əks etdirirdi. Heydər Əliyev deyirdi: "Biz muzeyin ekspozisiyası ilə maraqla tanış olduq. Ekspozisiya məhərdə tərtib edilmişdir, şəhərin tarixindən və bugünkü heyatından, ümumən respublikanın müvəffəqiyyətlərindən kifayət qədər ətraflı bəhs edir. Siz gərək onu bundan sonra da zənginləşdirəsiniz ki, ekspozisiya Şuşanın keçmişini, onun insanların nailiyyətlərini təbliğ edə bilsin".

Həmin gün XVIII əsrin əsaslı surətdə bərpa edilmiş binalarından birində rəsm qalereyası da açıldı. Üçmərtəbəli binanın salonlarında Azərbaycanın təsviri sənət ustalarının, o cümlədən Qarabağ rəssamlarının əsərləri nümayiş etdirildi.

Ulu öndər sərgi ilə tanış olandan sonra: "rəsm qalereyasının açılması, şübhəsiz, yaxşı təşəbbüsdür, şəhər sakinlərinin estetik tərbiyəsinə kömək edəcəkdir. Bununla birlikdə onun fondlarını yerli rəssamların əsərləri hesabına daha da zənginləşdirmək lazımdır. Bu, onları daha da həvələndirər", - demişdi.

Heydər Əliyevin respublikaya ilk hakimiyyəti dövründə Azər-

marlıq abidələri bərpa edilirdi. Ümummilli lider səfərlər çərçivəsində Şuşanı gəzərək bu işlərin gedişi ilə tanış olur, qeydlər edir, təkliflər söyləyirdi. Deyirdi ki, yeni binalar tikməklə yanaşı, qədim şəhərin qorunub saxlanılmasına, tarixi abidələrə də xüsusi fikir vermək lazımdır. Şuşa qədirbilən şairlər, musiqiçilər, rəssamlar məskəni kimi məşhur olmuşdur.

Buranın havasında poeziya və musiqi duyulur, təbiət özü yaradıcılığa ruhlandırır, ilham gətirir. Azərbaycan mədəniyyətinin hamisi, Şuşanın vurğunu o zaman demişdi: "Zənnimcə, burada mədəniyyət ustaları üçün yaradıcılıq evi tikmək məqsəduyğun olardı".

Bəli, ümummilli liderin Azərbaycanla bağlı arzuları çox idi, Şuşa isə onun nəzərində xüsusilə fərqlənirdi... Təsəssüs ki, bu arzuların çoxu ələ arzu olaraq qaldı. 1982-ci ilin möhtəşəm Şuşa səfərindən düz 10 il sonra, 1992-ci il mayın 8-də Azərbaycanın bu qədim şəhəri, mədəniyyətimizin beşiyi Şuşanı ermənilər ələ keçirdi və bununla da bütün yuxarı Qarabağ zəbt olundu, Qarabağın qara günləri başladı... Ulu öndərin sevgi ilə qurub yaratdığı Şuşa darmadağın edildi. Bu, onun üçün böyük zərbə idi.

Ümummilli lider təkrar hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra Qarabağın, Şuşanın azad edilməsi istiqamətində çox çalışdı, xalqına ümid verdi, onun inamını özünə qaytardı, gözəl Qarabağımızın, Şuşamızın azad edilməsinə, o yerlərə bir daha, özü də əbədi dönəcəyimizə varlığı qədər inandı, doğru zamanın gəlməsini gözlədi... Heyat, ömür isə gözlənmirdi...

Bu arzunu onun siyasi varisi Prezident İlham Əliyev gerçəkləşdirdi.

Şuşa indi tarixi əzəmətinə qovuşur. Birinci vitseprezident Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə ulu öndərin amallarını layiqincə yaşadan Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Şuşadakı tarixi irsimiz bərpa olunur, musiqi festivalları, poeziya günləri keçirilir. Şuşa beynəlxalq tədbirlərin keçirildiyi bir məkana çevrilib.

Qalib Lider cənab İlham Əliyevin qətiyyətlə nail olduğu və Şuşanın timsalında Azərbaycanın əldə etdiyi bütün bu uğurlar isə heç şübhəsiz 100 illik yubileyini qeyd etdiyimiz ulu öndərin vaxtilə yü-

rütdüyü uzaqgörən siyasətin nəticəsidir.

Bəli, vaxtilə dağılmış Şuşanı ulu öndərin dirçəltiyi kimi, 28 illik işğal dövründə xarabalığa çevrilən mədəniyyət paytaxtımız Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə inkişafının yeni mərhələsinə yaşayır. Tarixin yaxşı mənada təkrarlanması isə xoşdur...

Zümrüd QURBANQIZI,
"Respublika".

